

Jaarverslag 2025 en Jaarplan 2026

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2025 en het jaarplan 2026 van de Groene Hart Rekenkamer. In het jaarverslag 2025 geeft de rekenkamer een verantwoording van de uitgevoerde onderzoeken en de uitgaven in het afgelopen jaar. In het jaarplan 2026 leest u wat de rekenkamer het komende jaar gaat doen. Welke activiteiten staan gepland, welke onderzoeken lopen er of worden gestart en wat is de begroting?

Het afgelopen jaar heeft de rekenkamer de onderzoeken Inwonersparticipatie en Archivering afgerond. De rekenkamer is na de zomer gestart met het onderzoek Huisvesting arbeidsmigranten. Aan het einde van 2025 heeft de rekenkamer de aanbesteding van het onderzoek Preventieve jeugdzorg afgerond. Naar de mening van de rekenkamer is dit een mooie mix van onderzoeksonderwerpen die interessant en relevant is voor de raden van de vier deelnemende gemeenten. De onderzoeksrapporten zijn te vinden op de vernieuwde website www.groenehartrekenkamer.nl.

Een punt van zorg bij de uitgevoerde onderzoeken was dat de reactietermijn die de rekenkamer gaf voor de ambtelijke en bestuurlijke reactie bij sommige gemeenten van de Groene Hart Rekenkamer regelmatig werd overschreden. De rekenkamer hoopt dat in de komende periode deze termijnen beter worden nageleefd, zodat de opvolging van aanbevelingen tijdig en efficiënt kan plaatsvinden.

In 2026 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. De Rekenkamer gaat graag in gesprek met de nieuwe raden en de nieuwe programmaraad om te horen welke onderzoeksonderwerpen zij interessant vinden. Ook geeft de rekenkamer graag een toelichting aan de nieuwe raadsleden over de rekenkamer als instrument van de raad.

De rekenkamer dankt de huidige programmaraad en de commissiegriffier van Zuidplas en adviseur programmaraad voor de fijne samenwerking. In 2026 neemt de griffier van de gemeente Waddinxveen de rol van adviseur van de programmaraad over. De rekenkamer kijkt uit naar de nieuwe samenwerking.

Tot slot wil de rekenkamer u er nog op wijzen dat het college van B&W met ingang van 2024 verplicht is jaarlijks een overzicht aan de raad te geven van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer. In dat overzicht leest u ook het standpunt van het college over de voorstellen en de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. De rekenkamer gaat in overleg met de nieuwe colleges hoe die verantwoording het beste vormgegeven kan worden.

Veel leesplezier met dit jaarverslag en jaarplan.

Boudewijn Steur
Voorzitter Groene Hart Rekenkamer

FINANCIEEL VERSLAG 2025

In de onderstaande tabel treft u een overzicht aan van de inkomsten en uitgaven van de Groene Hart Rekenkamer in 2025 (bedrag in €)

Inkomsten		Uitgaven	
Deelnemersbijdragen	199.995	Vergoeding leden	28.042
Extra bijdrage gemeente Gouda	28.030	Secretaris	16.602
Budgetoverschot 2024	1.156	Onderzoeken GHR	142.822
		Reserve bijdrage Gouda	28.030
		Lidmaatschap NVRR	1.450
		Overige kosten	480
		Budgetoverschot	11.755
Totaal	229.181	Totaal	229.181

Onderzoeksbudget: onderzoek Inwonersparticipatie (restfactuur), onderzoek Huisvesting arbeidsmigranten (volledig onderzoek), onderzoek Preventieve jeugdzorg (eerste factuur). Voor de gemeente Gouda is geen extra onderzoek uitgevoerd. Het overschot 2025 bedraagt € 11.755.

DE REKENKAMER

Samenstelling Groene Hart Rekenkamer

De Groene Hart Rekenkamer bestaat uit drie onafhankelijke leden en wordt ondersteund door een secretaris. Tot september 2025 bestond de Groene Hart Rekenkamer uit de volgende leden: Boudewijn Steur (voorzitter), Maarten ter Hoeve (vicevoorzitter en lid), Jeroen van Oort (lid) en Elly van der Welle (secretaris).

In september 2025 heeft de rekenkamer afscheid genomen van lid en plaatsvervangend voorzitter Maarten ter Hoeve. Hij is gestopt met het werk voor de rekenkamer in verband met zijn verhuizing naar het noorden van het land. We danken hem voor zijn waardevolle inbreng en begeleiding van onderzoeken in de afgelopen jaren. Maarten is in oktober opgevolgd door Max van Lent. De programmaraad is nauw betrokken geweest bij de selectie van een nieuw lid. Jeroen van Oort is nu plaatsvervangend voorzitter.

Eind 2025 heeft de rekenkamer afscheid genomen van onze secretaris, Elly van der Welle. Ook dank aan haar voor de afgelopen zes jaar dat zij secretaris is geweest.

Met ingang van 2026 is Marnix Pons begonnen als secretaris van de Groene Hart Rekenkamer. Dit is gebeurd in overleg met de griffiers van de vier gemeenten. Marnix werkt daarnaast als commissiegriffier bij de gemeente Gouda.

Vergaderingen

De Groene Hart Rekenkamer komt in beginsel maandelijks bij elkaar. In 2025 is er 14 keer vergaderd. Daarnaast heeft de Groene Hart Rekenkamer drie keer met de programmaraad overlegd.

Gemeenschappelijke regeling

De Groene Hart Rekenkamer is opgericht bij gemeenschappelijke regeling. In 2025 heeft de rekenkamer geconstateerd dat dit financieel administratieve verplichtingen met zich meebrengt die niet proportioneel zijn voor de omvang en inhoud van de begroting van de GHR. In 2026 gaat de rekenkamer daarom in overleg met de griffiers om te kijken of er een juridische vorm is die beter past bij een gemeenschappelijke rekenkamer. Dit speelt niet alleen bij onze rekenkamer, maar ook landelijk. De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers heeft hiervoor al een voorstel gedaan om dit op te lossen.

TAAK REKENKAMER

De Groene Hart Rekenkamer ondersteunt de gemeenteraden in hun controlerende en kaderstellende taak.

Dit doet zij door onderzoek uit te voeren naar de volgende drie zaken:

- **Rechtmatigheid:** voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- **Doelmatigheid:** is de voorbereiding en de uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- **Doeltreffendheid:** zijn de beoogde effecten van het beleid daadwerkelijk behaald?

De Groene Hart Rekenkamer voert gemeenschappelijke onderzoeken uit voor de vier gemeenten, maar heeft ook ruimte om voor individuele gemeenten onderwerpen te onderzoeken. De Groene Hart Rekenkamer doet zijn werkzaamheden vanuit vier belangrijke waarden:

- Onafhankelijkheid
- Deskundigheid
- Betrokkenheid
- Relevantie

Jaarverslag 2025 en Jaarplan 2026

AFGERONDE ONDERZOEKEN

In 2025 heeft de rekenkamer drie onderzoeksrapporten aan de raden en colleges aangeboden: Sturen op indicatoren, Archivering en Participatiebeleid. Hieronder wordt per onderzoek verder toegelicht wat de resultaten zijn.

Onderzoek Sturen op Indicatoren

Met dit onderzoek heeft de rekenkamer de raden een beeld willen geven van de vraag of de indicatoren uit de begroting inzicht bieden in de realisatie van de doelen die de gemeente wil behalen en in de activiteiten die de gemeente daarvoor uitvoert. Daarnaast maakt dit onderzoek inzichtelijk welke sturingsmogelijkheden deze indicatoren bieden voor de gemeenteraden.

Onderzoek Archivering

De rekenkamer heeft onderzoek laten doen naar het archiefbeheer in de vier gemeenten. Archiefbeheer is voor velen een taai onderwerp en het onderzoek heeft geleid tot een vrij technisch opgesteld rapport met dito conclusies en aanbevelingen. Voor de leek is dit best taaie kost; daarvan is de rekenkamer zich terdege bewust.

Archiefbeheer is voor de gemeenteraad een niet alledaags, maar wel relevant onderwerp. Ten eerste dient de gemeente zich aan de wet- en regelgeving omtrent archiefbeheer te houden. Die regelgeving is nu extra relevant, omdat deze in 2026 wijzigt. In de dagelijkse praktijk is de terugvindbaarheid van documenten belangrijk, zowel voor de uitoefening van taken als voor het afleggen van verantwoording. Gezien de technische aard van het rapport, de conclusies en de aanbevelingen heeft de rekenkamer bij de aanbieding ervan aangegeven dat dit onderzoek zich niet goed leent voor politieke discussie. De rekenkamer heeft de raden daarom geadviseerd het college te verzoeken de aanbevelingen uit te voeren en de raad over de voortgang daarvan te informeren.

Onderzoek Participatiebeleid

Dit rekenkameronderzoek gaat over de vraag in hoeverre de vier gemeenten erin slagen een helder en betrouwbaar participatieproces te bieden, waarin inwoners een duidelijk beeld hebben van hun rol en invloed, en over de vraag wat de resultaten van inwonersparticipatie in de praktijk zijn. Naast de perspectieven van de ambtelijke organisatie en het gemeentelijk bestuur staat in dit onderzoek het perspectief van de inwoner centraal.

De hoofdvraag in dit onderzoek luidt: hoe is in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas inwonersparticipatie vormgegeven bij ruimtelijke projecten en welke effecten heeft dit op de besluitvorming?

U vindt de rapporten op onze website. <https://www.groenehartrekenkamer.nl/publicaties/>

LOPENDE ONDERZOEKEN

In juni 2025 is de rekenkamer begonnen met het onderzoek 'Huisvesting arbeidsmigranten'.

In dit onderzoek beantwoordt de rekenkamer de volgende onderzoeksvragen:

1a. In hoeverre hebben de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas beleid en beleidsdoelstellingen geformuleerd ten aanzien van de huisvesting van arbeidsmigranten?

1b. Hoe verhoudt dit beleid zich tot landelijke kaders, wet- en regelgeving (zoals de Wet goed verhuurderschap en de bepalingen in de Omgevingswet) en aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten?

2. Welke knelpunten en risico's doen zich in de vier gemeenten voor op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten, vanuit het perspectief van (a) gemeentelijke beleidsmakers en professionals betrokken bij (de huisvesting van) arbeidsmigranten; (b) lokale politiek (wethouders en raadsleden); (c) de arbeidsmigranten zelf; en (c) de ondernemers die met arbeidsmigranten werken?

• Bij deze vraag zal de rekenkamer ook het effect op de omwonenden meenemen.

3a. In hoeverre zijn de beleidsdoelstellingen die de gemeenten op het gebied van huisvesting van arbeidsmigranten hebben geformuleerd a) concreet en toetsbaar; b) passend bij de gesignaleerde problematiek (zoals onder 2); c) doelmatig, doeltreffend en rechtmatig in de uitvoering?

3b. In hoeverre worden de beleidsdoelstellingen in de praktijk gebracht en leiden de maatregelen daadwerkelijk tot verbeterde huisvesting voor arbeidsmigranten?

Eind 2025 is de aanbesteding van het onderzoek Preventieve jeugdzorg afgerond. Voor dit onderzoek zijn de volgende hoofdvragen geformuleerd:

1. Hoe is het beleid en de uitvoering van preventieve jeugdzorg in de vier gemeenten vormgegeven en zijn deze in de afgelopen jaren doelmatig en doeltreffend geweest?

2. Op welke wijze wordt binnen het preventief jeugdbeleid door de gemeenten samengewerkt met wijkteams, CJG, huisarts, praktijkondersteuner GGZ, het onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en andere partners?

3. Hoe heeft de raad zijn kaderstellende en controlerende functie in het jeugdzorgbeleid vormgegeven en hoe en wanneer wordt de raad geïnformeerd over het (preventieve) jeugdbeleid?

De rekenkamer verwacht het onderzoeksrapport Huisvesting arbeidsmigranten aan het einde van dit kalenderjaar aan te bieden aan de gemeenteraden. Het onderzoek Preventieve jeugdzorg verwacht de rekenkamer in oktober van dit jaar aan de nieuwe raden aan te bieden.

Naast de lopende onderzoeken verwacht de rekenkamer in 2026 nog een nieuw onderzoek te starten. De rekenkamer kiest het onderwerp hiervoor nadat met de nieuwe programmaraad is overlegd.

Jaarverslag 2025 en Jaarplan 2026

ONDERZOEKSPROGRAMMA

Groslijst

Om te komen tot nieuwe onderzoeksonderwerpen nodigt de rekenkamer via de programmaraad de raden uit tot het aanleveren van mogelijke onderzoeksonderwerpen. Eveneens staat de rekenkamer open voor suggesties vanuit de inwoners, organisaties of media. Daarnaast stelt de rekenkamer op basis van actualiteiten en haar expertise onderzoeksonderwerpen voor. Samen vormt dit de groslijst met mogelijke onderzoeksonderwerpen.

Selectiecriteria

De criteria die de Groene Hart Rekenkamer hanteert bij het selecteren van de onderzoeksonderwerpen zijn als volgt:

- er is een aanleiding;
- het onderwerp is maatschappelijk relevant;
- er is sprake van een substantieel financieel, organisatorisch of bestuurlijk belang;
- er is sprake van een potentieel leereffect;
- er zijn twijfels over doeltreffendheid, doelmatigheid, rechtmatigheid en/of over de informatievoorziening aan de raden;
- het onderwerp is van belang voor meerdere raden;
- het onderwerp betreft door de gemeente(n) te beïnvloeden beleid;
- het onderwerp is voor de rekenkamer haalbaar en past binnen haar financiële en organisatorische mogelijkheden;
- er is sprake van spreiding van onderzoeken over diverse beleidsterreinen;
- spreiding over deelnemende gemeenten bij specifieke gemeentelijke thema's.

Samen met de nieuwe programmaraad heeft de rekenkamer een nieuwe groslijst opgesteld. De programmaraad heeft hierbij de raden actief betrokken.

Groslijst

- Digitale veiligheid en weerbaarheid
- Risico's en kansen inwonersgroei
- Instrumenten voor lokaal klimaatbeleid
- Ondernijning
- Armoedebeleid
- Afvalbeleid
- Verduurzaming gemeentelijk vastgoed
- Europese subsidiemogelijkheden
- Bewonersparticipatie
- Staat van de riolering in relatie tot afschrijvingstermijnen
- Effectiviteit beleid bodemdaling.

Shortlist

Op basis van de selectiecriteria komt de rekenkamer jaarlijks tot een shortlist. Een overzicht van enkele onderzoeksonderwerpen waaruit gekozen wordt voor aankomend onderzoek. De onderwerpen worden kort toegelicht in het onderzoeksprogramma en besproken met de programmaraad. Uiteindelijk maakt de rekenkamer een keuze voor een onderzoeksonderwerp.

ONDERZOEKSPROGRAMMA 2026

Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de installatie van een nieuwe programmaraad, in combinatie met het recent gestarte onderzoek naar preventieve jeugdzorg, zal de rekenkamer later dit jaar een volgend onderzoeksonderwerp kiezen.

OVERIGE ACTIVITEITEN 2026

Overige onderzoeken

Het onderzoek naar preventieve jeugdzorg zal in de loop van dit aankomende jaar worden gepresenteerd aan de nieuwe gemeenteraden. Daarnaast maakt de rekenkamer een keuze voor een nieuw onderzoek, nadat er is overlegd met de nieuwe programmaraad.

Onderzoek specifiek voor de gemeente Gouda

De raad van Gouda heeft ingestemd met een extra bijdrage van € 0,30 per inwoner. De rekenkamer gaat in overleg met de gemeenteraad van Gouda over de besteding van dit extra onderzoeksbudget.

Presentatie onderzoeksrapporten

Wij zullen in overleg met de programmaraad bepalen in welke vorm wij de onderzoeksrapporten presenteren.

Overige activiteiten

2026 staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen, een nieuwe gemeenteraad en een nieuwe programmaraad. Na de installatie van de nieuwe raden investeert de rekenkamer in een kennismaking met de nieuwe raadsleden. Hiervoor bezoekt de rekenkamer bijvoorbeeld regionale avonden van gemeenschappelijke regelingen, waar de rekenkamer toelichting geeft en kennismaakt met de nieuwe raadsleden. Daarnaast staat het kennismaken met de nieuwe programmaraad dit jaar centraal. De rekenkamer zal zich richten op het kennismaken met de nieuwe leden en ervoor zorgen dat zij snel op vlieghoogte worden gebracht.

Jaarverslag 2025 en Jaarplan 2026

BEGROTING 2026

Het volgende overzicht geeft de begrote middelen voor 2026 weer:

Wat	Bedrag in €
Vergoeding leden	30.243,6
Onderzoeksbudget algemeen	201.570,4
Onderzoeksbudget gemeente Gouda	50.984,2
Overige kosten	3.000
Totaalbudget	285.789,2

Toelichting op budget

Onderzoeksbudget: Het onderzoeksbudget wordt benut voor de uitvoering van onderzoeken. Onderzoeken lopen door, en daarom ook over, jaren heen.

Vergoeding leden: De leden van de rekenkamer ontvangen een vaste maandvergoeding. De voorzitter ontvangt een maandelijkse vergoeding van € 976,22 en de leden ontvangen een vergoeding van € 772,04 per maand voor hun werkzaamheden. De maandelijkse onkostenvergoeding bedraagt € 91,93.

Overige kosten: De overige kosten in 2026 bestaan uit het lidmaatschap NVRR, kosten website en overige kosten.

Totaal budget: Uitgangspunt voor het totaalbudget is de bijdrage van de vier deelnemende gemeenten. Elke gemeente draagt per inwoner € 1,07 bij. Voor de berekening is uitgegaan van de inwonersaantallen van het CBS per 1-1-2025. In totaal 197.480 inwoners. De programmaraad heeft ingestemd met het toevoegen van het begrotingsoverschot 2025 (11.755) aan het budget 2026.

De gemeente Gouda geeft een extra bijdrage van € 0,30 per inwoner (totaal 76 514 inwoners) + een restant van 2025 van 28.030

PROGRAMMARAAD

De programmaraad is ingesteld om de verbinding met de vier gemeenteraden te borgen. Vanuit elke deelnemende gemeente zijn twee raadsleden vertegenwoordigd. Vanwege de verkiezingen is de nieuwe programmaraad van 2026-2030 nog niet bekend. De groene Hart Rekenkamer kijkt uit naar de kennismaking met de nieuwe raadsleden die in de programmaraad gaan plaatsnemen.

Adviseur van de programmaraad is F.W. Van der Dussen, tevens de griffier van de gemeente Waddinxveen.

CONTACT

De Groene Hart Rekenkamer komt maandelijks bijeen (met uitzondering van het zomerreces in augustus) voor haar reguliere vergaderingen. Deze vergaderingen worden in beslotenheid gehouden. Daarnaast vergadert de rekenkamer drie tot vier keer per jaar met de programmaraad. U kunt u bij ons terecht als u meer informatie wilt over de Groene Hart Rekenkamer of als u een idee wilt aandragen voor een mogelijk onderzoek.

Wij zijn te bereiken via:

E-mail: info@groenehartrekenkamer.nl

Postadres: Postbus 1086, 2800 BB Gouda